

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ/ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ακ. έτος 2025-26

Διδάσκουσες:

Δρ. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΝΘΙΑ, Ε.ΔΙ.Π.

Δρ. ΣΤΑΜΠΟΛΤΖΗ ΑΓΛΑΪΑ, Ε.ΔΙ.Π.

ΜΑΘΗΜΑ 3^ο

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΑΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

Με τον όρο "παιχνίδι ρόλων", χαρακτηρίζουμε την εκπαιδευτική τεχνική όπου μέσα από την ανάληψη ρόλων οι μαθητές μπορούν να προσεγγίσουν συστηματικά ένα θέμα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας.

Ο πρώτος που εξέτασε με επιστημονικό τρόπο το παιχνίδι ρόλων ήταν ο Βιεννέζος ψυχίατρος Moreno (1910) με στόχο τη μελέτη της συμπεριφοράς, την απελευθέρωση συναισθημάτων και τη θεραπεία των ασθενών του

Το «Παιχνίδι Ρόλων» στοχεύει να συμβάλλει:

- Στην κατανόηση της κοινωνικής πραγματικότητας,
- στην κοινωνικοποίηση
- απόκτηση ευέλικτης κοινωνικής συμπεριφοράς και επικοινωνιακών τεχνικών Στην απόκτηση ευέλικτης κοινωνικής συμπεριφοράς και επικοινωνιακών τεχνικών
- βιωματική προσέγγιση ενός κοινωνικού φαινομένου από τους μαθητές

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

Το «Παιχνίδι Ρόλων», ως εκπαιδευτική τεχνική στο χώρο της εκπαίδευσης μπορεί να εφαρμοσθεί:

A. Σε πιο ελεύθερο – πλαίσιο: Έχει σαν στόχο ο μαθητής να προχωρήσει πέρα από την μάθηση συγκεκριμένων εννοιών, π.χ. στη διερεύνηση και αξιολόγηση των αντιλήψεων και των δυνατοτήτων των συμμαθητών του

B. Σε προκαθορισμένο & αυστηρό πλαίσιο: Βασίζεται σε συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους και δίνεται έμφαση στη βελτίωση της μάθησης μέσω της βιωματικότητας

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

A. Προετοιμασία:

- Διατύπωση στόχων
- Σύγκριση με άλλες εκπαιδευτικές τεχνικές: για το συγκεκριμένο στόχο είναι το παιχνίδι καταλληλότερο από μια άλλη δραστηριότητα;
- Καθορισμός του επιπέδου ρεαλισμού που απαιτείται:

Για παράδειγμα, αν θέλουμε να ανακαλύψουν οι μαθητές τη λειτουργία των θεσμών με το να συζητήσουν και να ψηφίσουν ένα νόμο, θα πρέπει η προσομοίωση να είναι πολύ ρεαλιστική και σε επίπεδο λεξιλογίου και στο επίπεδο των χρησιμοποιούμενων εννοιών. Αν, όμως, πρόκειται να προσομοιώσουν τη διαφορετική καταναλωτική συμπεριφορά διαφόρων κοινωνικών τάξεων, η προσομοίωση θα είναι πιο ελεύθερη και θα δοθεί σημασία στις έννοιες της διαπραγμάτευσης και της συνεργασίας.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

B. Εκτέλεση

- Προετοιμασία του υλικού και διευθέτηση της αίθουσας.
- Θέσπιση των κανόνων του παιχνιδιού, οι οποίοι πρέπει να είναι ακριβείς και συγκεκριμένοι, γιατί το παιχνίδι αυξάνει τον κίνδυνο χαλάρωσης που πάντα παραμονεύει μέσα στην τάξη.
- Η μη τήρηση των κανόνων πρέπει να επιφέρει κάποια ποινή η οποία, συνήθως, είναι να χάνει ο παίκτης τη σειρά του ή να χάνει τη σειρά της ολόκληρης ομάδας του.
- Οι κανόνες πρέπει να είναι απλοί και να βεβαιωθούμε ότι έγιναν κατανοητοί από όλους τους μαθητές.
- Το παιχνίδι πρέπει να έχει ρυθμό για να κρατήσει αμείωτη την προσοχή των μαθητών.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Γ. Παιδαγωγική αξιοποίηση

Κατά τη φάση της παιδαγωγικής αξιοποίησης πρέπει να υπογραμμισθεί:

- το νόημα της δραστηριότητας (μεταγνώση)
- να συγκριθεί το αποτέλεσμα στο οποίο κατέληξαν οι μαθητές με το τι συμβαίνει ή συνέβη ιστορικά στην πραγματικότητα

Δ. Αξιολόγηση-Συζήτηση

Το παιχνίδι λειτούργησε;

Συμμετείχαν ευχάριστα οι μαθητές

Οι κανόνες έγιναν εύκολα κατανοητοί;

Οι προβλεπόμενοι στόχοι επιτεύχθηκαν;

Αυτοαξιολόγηση

Ποιες τροποποιήσεις ενδεχόμενα μπορούν να γίνουν για τη βελτίωση του παιχνιδιού;

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Ενισχύει την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευόμενων δίνοντας περισσότερη έμφαση στη διαδικασία παραγωγής της γνώσης και της μάθησης παρά στο τελικό αποτέλεσμα.
- Ενθαρρύνει τη συνεργασία των εκπαιδευόμενων.
- Παρέχει ένα προσομοιωτικό περιβάλλον που αναπαριστά πραγματικές καταστάσεις.
- Λαμβάνει χώρα η διαδικασία ανατροφοδότησης και ζύμωσης, που δεν έχει επίδραση μόνο στη μάθηση αλλά και στο κλίμα που καλλιεργούμε για την επικοινωνία με τους μαθητές.
- Δεν απαιτεί τη χρήση ειδικού εξοπλισμού.
- Αποτελεί ένα ευχάριστο τρόπο μάθησης και η χρήση της τεχνικής μπορεί να αναζωογονήσει τη διαδικασία της μάθησης και της επικοινωνίας στην τάξη.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY)

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Απαιτεί μεγάλο χρόνο προετοιμασίας. Όπως σχεδόν κάθε εναλλακτική τεχνική διδασκαλίας και η τεχνική παίξιμο ρόλων χρειάζεται αρκετή προετοιμασία, για να οδηγήσει σε ένα θετικό αποτέλεσμα.
- Είναι πιθανό να οδηγήσει σε υπερβολική απλοποίηση σύνθετων καταστάσεων.
- Είναι πιθανό να μετατραπεί ή όλη διαδικασία μάθησης σε απλό παιχνίδι και να παρουσιαστούν προβλήματα αποσυντονισμού της τάξης
- Πιθανότητα παροδήγησης από τους μαθησιακούς στόχους.
- Υπάρχει εξάρτηση του αποτελέσματος από την ικανότητα συντονισμού του εκπαιδευτή και των συμμετεχόντων.

ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΚΕΦ 6. ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ (ROLE PLAY) στην
υποενότητα

- 6.3 Οικολογική κρίση
- http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2338/Oikiaki-Oikonomia_B-Gymnasiou_html-apli/index_6_3.html